

Michał Ludwiczak

Jak fotografować Łódź ?

Wydawać by się mogło, że fotografowanie miasta to błahostka. Niestety wielu fotografom poprawne wykonanie zdjęć architektury sprawia sporo trudności. Szczególnie uciążliwe okazuje się fotografowanie w małych, zamkniętych przestrzeniach jak podwórka czy wąskie ulice w centrum miasta.

Zatem jak właściwie i skutecznie fotografować architekturę? Jak zaradzić takim problemom jak kłopotliwa perspektywa? Na te i inne pytanie znajdziesz odpowiedź w pierwszym artykule z serii „Jak fotografować Łódź”.

Dobry sprzęt to podstawa

To, co widzisz własnym okiem, a to, co widzi Twój aparat fotograficzny, to dwie odrębne rzeczy. Dlatego właściwie dobrany sprzęt to podstawa dobrego zdjęcia, które zamierzasz wykonać.

Jeśli posiadasz aparat z wymienną optyką, warto zaopatrzyć się w obiektyw szerokokątny. Najlepsze obiektywy do fotografii architektury to te o ogniskowej w zakresie 10–20 mm. Taki szeroki kąt widzenia obiektywu pozwala na objęcie całego fotografowanego obiektu w kadrze aparatu.

Warto również ustawić przysłonę obiektywu w okolicach małych wartości $f/11$. Tak mała przysłona umożliwia dokładne odwzorowanie szczegółów budynku i zapewnia dużą głębię ostrości.

Jeśli nie posiadasz aparatu ze zmienną optyką tylko kompaktową cyfrowką, poszukaj w ustawieniach programu „architektura” bądź najbardziej zbliżonego do niego programu „krajobraz”. Dzięki nim aparat automatycznie dopasuje najlepsze ustawienia dla Twoich zdjęć.

Oczekiwanie na światło

Dobre światło to kolejna cecha udanej fotografii. Najlepiej wybierz się w miejski plener rano lub wieczorem. Wtedy promienie słoneczne padają na detale architektoniczne pod ostrym kątem, tworząc na budynkach wyraziste cienie. Unikaj południa, gdy słońce jest wysoko, a cienie są krótkie. Zdjęcia będą wtedy płaskie i mało kontrastowe.

W Łodzi, dzięki siatce ulic, szczególnie tych skierowanych dokładnie w kierunku wschodnim i zachodnim, mamy wyjątkową okazję fotografować słońce, które zachodzi lub wschodzi nad tymi ulicami. To zjawisko najlepiej możesz obserwować w okresie wiosennym i wczesnej jesieni. Jesteś wtedy w stanie wykonać przepiękne zdjęcia kamienic tonących w czerwonym świetle zachodzącego słońca.

Warto byś rozważył również zakup filtrów połówkowych do Twojego aparatu. Filtry te na zdjęciu wypełniają delikatnym kolorem te miejsca, które zostały wypalone przez zbyt dużą ilość światła. Dodają one wyjątkowego klimatu na fotografiach.

Obserwuj, szacuj i analizuj

Gdy masz już odpowiednio przygotowany aparat i wybraną porę dnia, poświęć czas na analizę i dokładne poznanie obiektu, który zamierzasz fotografować. Oszacuj skalę i kształt budynku oraz przestrzeń wokół niego. Celem Twojego działania jest jak najdokładniejsze i najbardziej realistyczne odwzorowanie obiektu trójwymiarowego na dwuwymiarowej fotografii.

Pamiętaj, że wolna przestrzeń wokół fotografowanego budynku wizualnie separuje go od pobliskich obiektów. Ważne jest więc,

by zmieścić budynek w całości w kadrze i zostawić trochę przestrzeni wokół niego. Zwróć szczególną uwagę, czy takie fragmenty budowli jak czubki wież kościołów czy anteny na dachach nie zostały „obcięte”. Zdarza się to niezmiernie często.

Gdy budynek się przewraca

Podstawą wykonania prawidłowego zdjęcia jest właściwe oddanie perspektywy. Warto pamiętać, że nawet małe odchylenie aparatu spowoduje, że oglądający zdjęcie odniesie wrażenie, że sfotografowany przez Ciebie budynek przewraca się. Dlatego niezmiernie ważne jest dokładne kadrowanie względem linii pionowych budynku.

Równie częstym zaburzeniem perspektywy pojawiającym się na zdjęciach jest zjawisko zbiegania się pionowych linii. Przypuśćmy, że fotografowany budynek jest kwadratowy. Pomimo to, oglądając wykonane zdjęcie,

odnosimy wrażenie, iż jest on co najmniej trapezem o szerszej dolnej podstawie w porównaniu z górną, a linie poprowadzone wzdłuż bocznych ścian budowli przecinają się poza kadrem.

Problem zbiegania się pionowych linii jest złożony i wynika głównie z braku możliwości dostatecznego odejścia od obiektu oraz działania optyki obiektywu szerokokątnego, który zaokrągla obraz. Ten negatywny efekt możesz skorygować w programie graficznym lub poprzez użycie specjalnie zaprojektowanego w tym celu przesuwalnego obiektywu, dzięki któremu jesteś w stanie pokonać ten problem już na etapie wykonywania zdjęcia.

Żabia perspektywa

Jeżeli z powodu braku możliwości odejścia nie jesteś w stanie sfotografować całego obiektu, warto w takim wypadku wykonać zdjęcia z tak zwanej żabiej perspektywy. W celu wykonania

takiego zdjęcia podchodzisz z aparatem bliżej budynku niż zazwyczaj i fotografujesz go z pozycji możliwie jak najbliższej ziemi.

Na takim zdjęciu dopuszcza się sytuację, w której „utniesz” fragment niższych kondygnacji. Najważniejsze jest jednak, by góra budynku była dokładnie widoczna. Efekt ten może być użyty w celu podkreślenia skali budynku oraz nadania mu monumentalnego charakteru. Jest on szczególnie przydatny w fotografii wież kościołów czy „drapaczy chmur”.

Najlepsza kompozycja – brak kompozycji

Gdy pokonasz już problem z uciążliwą perspektywą, powinieneś skupić się na kompozycji zdjęcia. Znamy wiele rodzajów kompozycji. Statyczną, która daje odbiorcy fotografii poczucie bezruchu i stabilności sfotografowanego obiektu, linearną, prowadzącą wzrok wzdłuż linii tworzących główny motyw fotografii, czy też kompozycję składającą się z odbić i refleksji w szybach budynków. To, której użyjesz, zależy w dużej mierze od miejsca, w którym się znajdujesz i efektów, jakie chcesz uzyskać.

Nie trzymaj się ścisłych reguł. Warto czasami złamać zasady i puścić wodze wyobraźni. Takie podejście do tematu niejednokrotnie wprowadzi oryginalny i nowatorski efekt na twoich

zdjęciach. Mogą się one okazać najciekawsze ze wszystkich, które dotychczas zostały przez Ciebie wykonane.

Kilka wskazówek

Nie ograniczaj się tylko do zdjęć kolorowych. Wykonuj również fotografie czarno-białe. Fotografia taka kształtuje w Tobie większą świadomość kompozycji i kształtów fotografowanego obiektu.

Fotografia architektury to doskonała dokumentacja fotograficzna istniejącego stanu zabudowy w mieście. Warto dodawać do zdjęć krótkie adnotacje dotyczące fotografowanego obiektu, jego historii czy stanu fizycznego. Możesz to wykonywać przez nagrywanie notatki dźwiękowej – ta funkcja jest bardzo powszechna w aparatach cyfrowych – lub dodając opis słowny we właściwościach pliku cyfrowego. Jeśli fotografujemy aparatem analogowym, warto podpisać odbitki. Dzięki takim zabiegom Twój zbiór zdjęć zyskuje wartość informacyjną.

Warto również dokonać specjalizacji fotografii architektury. Zastanów się, jakie motywy interesują cię najbardziej. Czy są to wnętrza budynków, detale architektoniczne czy fasady, a może jeszcze coś innego? Praktykuj fotografię swojej specjalizacji. Dostrzeżesz w ten sposób więcej szczegółów niż inni. Może nawet staniesz się jej wybitnym znawcą i prekursorem? ■